

2 Timoti

Agau e nugau zebigeg

Pol nug Yesus nugau ze emgasagan duailel abai marai darena, go Rom ban uzan hiacaranem zau oug hemen. Go go ebu dai dai, gonugau noum-abun ziwaz zumau dabeleimai, go koli Timoti guzenai sikut wai moroun, “Timoti, na izal salau zai, igual oiagab Yesus en sag petak emun. Na Uwait nugau Ze duailel subantal abai maramam. Gaul ze ipal nait dabeleu eiman i awaren. Uwait nugau duailel ipal uhu banou oi darem, na suban isanaramam. Dudu ipal agen Uwait semuranem, na agal igul i sesamoren. Dudu go aiu ses Uwait nug unum eg maramau.

Timoti, na iza sul daiba, nait ounab Yesus en petak emen go i uten, gusig mai daiba, uhu oi daiba, Uwait nugau duailel suban gumarai damam.”

Agau e sesamorabun ze

1:1-2 Pol nug Timoti ougab siksikabun ze aureun.

1:3-7 Pol nug Timoti nugau ougab petak eun en ‘Ese-e’ aureun.

1:8-2:13 Pol nug Timoti guzenai aureun, “Polumanemen dudu ipal go ze ata atai macanemen agen na uhu asiu mizamam, gonun, na mu asiu umam, bo, na Uwait nugau Ze subantal duailel abai maramam.”

2:14-26 Dudu igul naliu mui goagen ig abai migebi, dudu go ag Uwait nugau salau du.

- 3:1-9 Yesus nug alabun ziwass ebu duailel agal zigulin go araog usalamau.
 3:10-4:5 Pol nug Timoti gonugau salau suban mabun aimai aureun.
 4:6-18 Pol nug gonugau noumabun ziwass en ze meun.
 4:19-22 Pol nug Timoti nugau ougab siksikai dabun ze ipal auraimai, 'Kero' aureun.

Pol nug koli Timoti sikut wai moroun.

¹ Iz Pol, iz Yesus Kristus nugau ze oi aidanem du. Uwait nug gonugau dabeleu eim iz tapai mileun. Go nug duailel ag Kristus en oiagab petak emen, muzmuz awau dabun gusig marabun baib mareun. Go iz ze go duailel awarabun palau-tileun.

² O Timoti, na izal nagwai sul, igual oigeb Uwait tutak en memun. Iz na en alizem. Igualel memenig, Uwait mui, igual Dubanou Ban, Yesus Kristus mui, agen nait ounab selai dabun mizeimai, na en bisom peimai, goagal oiagab naliu eiman na isanizamam.

Pol nug Timoti gonugau ougab petak eun gusig patai dabun aureun.

³ Izal embigeg agen Uwait nugau igul suban sesamoranemen sul, iz han guzentel sesamoranem. Guzenaimai, izal dabeleu enai, iz gonugau ameg ebu ze tamacag. Iz amban, umaum na en dabeleimai, Uwait 'Ese-e' auranem.
⁴ Iz na utizai alemin ziwass ebu, nait weinemen amen il pemin en koli dabelem, gonun, na koli peizabun oiab dareu. Iz na peizaimai, izal oiab siksikamau. ⁵ Na ounab petak emen go getal

nait iman Lois mui, anan Iunis mui agal oiagab petak emen sul guzenem. Iz goagal igul koli dabeleimai, iz abiu goagal oiagab petak gusig memen sul igul go na ebizab han dareu. ⁶ Gonun, iz nait dabeleu koli asai mizemina, gusig go Uwait nug na mizeun ab go huanem sul, na koli salau murabun aizem. Izan nait gagalin patena, na gusig go omen. ⁷ Uwait nug ig uminabun wes migab tam. Go Ah Wes migeun. Gonug ig gusig migena, ig duailel ipal en igual oigeb noumaimai, igual dabeleu iguatal suban gumabun iboin.

⁸ Guzenaimai, Timoti, na igual Dubanou Ban nugau ze duailel awarabun i uminen. Na duailel iz en izal zai awarabun i uminen, einen, iz igual Dubanou Ban en hiacaranem zau oug darem. Na Uwait nugau gusig oimai, gonugau Ze Naliupet awarai aidaimai, iz ibail ereg uhu umam.

⁹ Uwait nug ig igual igul eg ebuan imaigeimai, ig gonugau duailel naliu pet dabun uligeun. Ig igul naliu memun en imaigab tam. Gonugau dabeleu eim gonugau ougab naliu eim ig gaul isanigeimai, ig en ougab bisomig peimai, igual igul eg ebuan imaigeun. Getal go em usalai mab tam ebu, gonugau ougab naliu eiman Yesus Kristus nug ig isanigeimai, imaigabun dabeleun. ¹⁰ Bo, ulis, ig imaigabun du, Yesus Kristus nug alina, igul go araog zoun. Gonugau salau nug noumabun igul zilacoroun. Gonugau Ze Naliupet eiman go awau muzmuz dabun igul araog meun.

¹¹ Uwait nug iz gonugau Ze Naliupet duailel awarabun mui, gonugau ze oi aidabun mui, abai marabun mui, tapai mileun. ¹² Gonun, iz uhu banou wanem. Bo, iz uhu go gamacabun i

uminem. Einen, du go en izal oiab petak eun iz go abiu. Iz han abiu go nug salau go iz ebeab meun, go nug go suban gumaneu. Salau go muzmuz damau, guzental, bete betei gonugau alabun ziwaz zumau.

¹³ Na ein Ze Naliupet izal oisau ebuan omen, na ze go domen guzental duaillel igul naliu guzental awaramam. Guzenaimai, na Yesus Kristus dual pezai daimai, nait ounab go en petak emen gusig pataimai, duaillel ipal en ounab noumau. ¹⁴ Uwait nug gonugau Ze Naliupet getal na mizeun, go na suban gumamam. Guzenemen, Ah Wes igual oigeb oug dareu go nug nait salau gumabun isanizamau.

¹⁵ Na abiu Kristen duaillel ag Esia agaig ebu daremen, goagen unum iz semilei wanemen. Pigelus zaug Hermogenes dual han iz semilei wanemen.

¹⁶ Iz Onesiporus gonugau ug abai ag en Uwait Ban auranem. Ziwaz umkoskos Onesiporus nug iz isanilaneun. Iz hiacaranem zau oug darena, go iz peilabun aiu nuab tam. ¹⁷ Bo, go Rom ban uzan alaimai, iz peilabun gusig itanilei itanilei, betei peileun. ¹⁸ Iz Uwait guzenai auranem, aiu ses duaillel sisiarabun ziwaz ebu, Dubanou Ban nug go en bisou peimai, isanuramau. Na abiu go petak, iz Epesus uzan darena, Onesiporus nug iz umkoskos isanilaneun.

2

Timoti go malai du naliu damau.

¹ O Timoti, na izal nagwai sul, na Yesus Kristus dual pezai damen, go nug gonugau ougab naliu eiman na isanizaba, na umkoskos gusig tapai

damam. ²Na duail el agal ameagab ebu izal ze abai maremin na domen, na han ze go sag dudu ipal igul naliu macanemen awaremen, goagen han duail el ipal abai marabun iboin.

³Na Yesus Kristus nugau malai du naliu daimai, gonugau salau eiman na ig ibaig ereg uhu gamacamam. ⁴Na abiu malai du go gonugau gumaneu du banou nugau ougab naliu usalabun sag salau muraneu. Go salau ipal mui ereg i wacaneu. ⁵Igul go sul, du in go gurgurabun, go gurgurabun kasai ze doimai, suban i sesamoramau, go gurguramau, bo, ecesab i umau. ⁶Du in ougem salau gusig macaneu, du go, go sag go amegai ougem go ebuan ee umau. ⁷Iz ze go aizem na go en suban dabilamam. Dubanou Ban nug dabeleu naliu mizena, na ze go domen nugau bigeg unum abiu mamam.

⁸Na Yesus Kristus en dabilamam. Go Devit nugau ug ebuan. Go noumaimai, koli waseun. Iz Ze Naliupet go duail el awaranem. ⁹Iz Ze Naliupet go duail el awarai aidarena, dudu ipal agen uhu mileimai, zob du sul hiacaranem zau oug heilemen. Bo, Uwait nugau Ze hiacaranem zau oug dab tam. ¹⁰Gonun, izaseu izal oiab gusig maimai, Uwait nug gonugau duail el tapai mareun isanarabun uhu asiu pet wanem. Iz uhu asiu go omin duail el asiu Uwait nugau Ze Naliupet dobi, Yesus Kristus nug imaraba, ag koli i noumamamen, ag awau muzmuz Uwait nug dual damamen.

¹¹Ze e petak pet.

Ig Yesus dual ereg noumaimai, ig han go dual ereg awau damam.

¹²Ig gusig tapai daimai, gonugau uhu omun, ig han go dual ereg duail el gumaramam.

Ig go semoromun go nug han ig semigamau.

¹³ Ig go dual gusig ze baib maimai, ze go i sesamoremun, go nug gonugau baib meun ze sesamoramau. Einen, gonugau ze ananeu, go utabun iborain tam.

Salau du go Uwait nugau ameg ebu naliu dareu gonugau igul.

¹⁴ Na ze e aizemin koli koli duail el awaramam. Uwait nugau ameg ebu na gonugau ze naliupet en i ze alalan aimai awaren. Ag ze alalamamen, igul go nug ag isanarabun sul iborain tam. Duail el inen go alalanemen ze duanemen, ze go nug agal hobi dabun igul eg maramau.

¹⁵ Uwait nug na en ougab siksikabun salau gusig men. Guzenemen, na salau du naliu daimai, aip i numau. Guzenaimai, gonugau petak ze duail el suban abai maramam. ¹⁶ Na polu ze duail el agal dabeleu eiman zeze manem seunab mamam. Ze go nug duail el Uwait waugab i imarai alaneu. Gonug ag igul eg nugau abu ebu marena, ag Uwait utei unamamen. ¹⁷ Polu ze go leprosi suig sul gonug enimag unum eg maraneu. Himeneus, zaug Piletus dual ag guzenai polu ze macanemen dudu aliag. ¹⁸ Go Uwait nugau petak ze utei wanemen. Go polu ze guzenai ze macanemen, “Kristen duail el agal ze ziwemen ziwes ebu go noumaimai, koli awau asamam, gonun, aiu ses petak pet noumaimai, go koli i asamam.” Go guzenai polu ze macanem, ze go eim duail el ipal agal oiagab petak emen eg maremen.

¹⁹ Bo, Uwait nugau duail el ag zau sanag gusig Uwait nug kutai meun sul, sanag go hilo i aloi abun

iborain tam. Go sanag ebu go nug guzenai sikut wai meun, “Dubanou Ban nugtal gonugau duailel abiu.” *Namba 16:5* Go sikut tub han guzenai weun, “Duir in go, ‘Iz Dubanou Ban nugau’ aneu, go igul eg macaneu unum utamau.” *Namba 16:26*

²⁰ Zau banou tub zaueim mis tebil beu beu darem. Ipal aiwag *gol* ta, *silva* ta, go sil patarai memen. Ipal a mui em mui go sil patarai memen. Ecesab go salau beu beu mui darem. Ecesab ipal agal salau banou, ipal agal salau ginampet beu beu. ²¹ Guzenaimai, du in go gonugau igul eg ebuan uteimai, koli Uwait nugau ameg ebu naliu usalamau, du go gue go tebil salau banou mui sul. Go Uwait nugau ameg ebu naliu usalaimai, igual Dubanou Ban suban isanorabun iboin. Go salau naliu mabun gumei dacaneu.

²² Timoti, silin mogoi ipal agen igul egeg asiu macanemen. Na agal igul eg i sesamoren. Na Uwait nugau ameg ebu naliu dabun salau men. Nait ounab petak emen gusig pataiba, dudu ipal en ounab noumaiba, go abai ounab selai mui suban damam. Duailel ipal ag Uwait nugau ameg ebu tuguiyai daimai, Uwait nug ag isanarabun au-ranemen, na go abai ereg igul naliu go guzenamam. ²³ Bo, na duailel agal dabeleu eim ze ata atai macanemen go abai i ze alalen. Na abiu guzenai ze mai beteimai alalabun igul zumau. ²⁴ Dubanou Ban nugau salau du go duailel abai ze eim i alalaneu. Go duailel ebalagab igul unum naliu maimai, go ag abai selai hoboi daimai, ag Uwait nugau igul sesamorabun suban abai maramau. Duailel agen go ebu igul eg macanemen, go igul go en ban i dabilaneu. ²⁵ Go duailel inen gonu-

gau ze sesamorabun utanemen abai ougab selai mui daimai, Uwait nugau petak ze iauiou abai maramau. Go guzenai dabeleu, iz igul go guzenemin, Uwait nugtal duail el go isanarena, goagal igul eg ebuan koli kekulaimai, gonugau petak ze abe mamam. ²⁶ Guzenebi, agal dabeleu koli naliu usalaba, ag Satan nug gonugau igul sesamorabun gusig patareun ebuan uminai unamamen.

3

Yesus koli alabun ziw as alai ninaba, duail el igul eg beu beu mamamen.

¹ Na abe mamam, aiu ses Yesus nug koli alabun ziw as waugab uhu asiu pet ipal zumau. ² Ziw as go ebu, duail el ag agtal en oiagab noumamamen. Ag aiwag asiu wabun aimai dabeleu asiu umamen. Ag agtal agal wanimag ulagwag maimai, agal enimag en siksikamamen. Ag duail el ipal agal enimag ebu eg ze awaramamen. Ag agal memeagar anaiagar agal ze i sesamoramamen. Duail el go ag duail el ipal agen igul naliu ag ebalagab mebi, ag i 'Ese-e' awaramamen. Ag Uwait nugau igul naliu semuramamen. ³ Ag duail el ipal en oiagab i noumamamen. Ag duail el ipal en oiagab bisomagar i pimamen. Ag duail el ipal agal enimag ebu ze eg maramamen. Ag agal dabeleu agtal i suban gumamamen. Ag aiag sisilaba, duail el ipal eg maramamen. Ag igul naliu mabun i alamamen. ⁴ Ag agtal agal zaiagar imaraimai, agal iwai zaiagar agal ebeagab maramamen. Ag pigai agal dabeleu eg agtal sesamoramamen. Ag guzenai dabilamamen, 'igua dudu banban'. Ag

agal enimag siksikabun umkoskos dabeleimai, Uwait nugen oiagab i noumamamen. ⁵ Dudu go ag agtal polu ze maimai, ig Uwait nugau salau moroi darem amamen. Bo, agal igul eg sesamoraimai, ag Uwait nugau salau go gusig mui ag abe mab tam. Timoti, na dudu guzeneneg waiagab i dan.

⁶ Ailel ipal ag dabeleu gusig tamacag, ag igul eg asiu maimai, igul eg go en uhu asiu gamacamamen. Dudu eg go agen uzan ipal beteimai, guzeneneg ailel agal zaueim simai, ailel go zeze ipal dabuiag pataimai, goagal dabeleu gumabun guzenamam. ⁷ Ailel go ag umkoskos ece abiu mabun guzenanem, bo, ag Uwait nugau petak ze abiu mabun iborain tam. ⁸ Getal Zanes, zaug Zambres dual agen Moses iwai moromen sul, dudu e han guzentel Uwait nugau petak ze dual iwai mamam. Agal dabeleu unum eg weun, ag Uwait en agal oiagab petak ab tam. ⁹ Bo, dai dai, duailel unum agen ag kar wagareun uligaraimai, agal ze eg i sesamoramam. Go getal duailel agen Zanes, zaug Zambres dual en kar wagareun uligaremen sul.

Pol nug Timoti gusig ze aureun.

¹⁰ Bo, na iz ibail aidaimai, izal igul unum na abe memen. Iz duailel tapaimaranem igul go na abiu. Na iz aidanem igul mui izal dabeleu mui go na abiu. Izal oiab Yesus en petak gusig aimai, duailel ipal oiagab selai mui isanaranem igul go na abiu. Izal oiab nug duailel en noumaimai, gusig tapai daimai, uhu gamacanem igul go na abiu. ¹¹ Dudu agen iz uhu mileimai, iwanem go han na abiu. Antiok uzan, Aikoniam uzan, Listra uzanan dudu

agen iz eg milemen go na abiu. Na abiu iz uhu beu beu oimai, gusig tapai daremin. Bo, Dubanou Ban nug iz uhu go beu beu ebuan imacileun. ¹² Petak pet, duair in go Yesus Kristus dual pezai daimai, Uwait nugau igul sesamorabun guzenaneu, go dudu ipal agen uhu muramam. ¹³ Bo, polu ze maranemen dudu mui dudu ipal eg mui ag Satan nugau polu ze petak aimai dabeleimai, igul eg asiu pet macanemen. Goagen han duaillel ipal ameag patebi, duaillel go agal ze petak aimai dabeleimai, sesamoramam.

¹⁴ Bo, na, Uwait nugau Ze abe memen, go i uten, suban sesamoreu. Na abiu ze go petak pet, einen, na ig duaillel iguan ze go abai mizemun na abe migemen. ¹⁵ Na mogoi ginampet daremen ebu, alai ulis, Uwait nugau Ze na abe mem. Ze go nug na dabeleu naliu mizena, nait ounab Yesus Kristus en petak emen, gonun, Uwait nug imaizamau. ¹⁶ Uwait nugau Ah Wes nugtal Uwait nugau Ze dudu awarina, goagen ze go agau ebu sikut wemen. Ze go nug duaillel igul naliu mabun tapaimareu, agal igul eg macanemen abai maraneu, ag koli igul naliu mabun kasaraneu, Uwait nugau ameg ebu ag naliu erunai dabun abai maraneu. ¹⁷ Gonun, du in go Uwait nugau salau macaneu, go ze gue sesamoraimai, gonugau salau unum naliu pet mabun iboin.

4

¹ Guzenaimai, Uwait nugau ameg ebu mui Yesus Kristus nugau ameg ebu iz na gusig ze aizem. Yesus Kristus nug duaillel noumemen mui duaillel awau darem mui sisiaramau. Aiu ses Yesus

nug duailen unum gumarabun agal ameagab ebu alamau. Guzenaimai, iz na gusig ze go aizem. ² Uwait nugau Ze duailen awaramam. Ziwas umkoskos ziwas eg mui naliu mui na suban tapai daimai, gonugau ze awaramam. Na duailen polu ze macanemen kasaramam. Duailen go igul eg mebi gusig awaramam. Duailen agal oiagab petak emen gusig tamacag gusig maramam. Na go abai ounab selai mui daimai, igul naliu duailen suban abai maramam. ³ Einen, ziwas tub aiu ses zumau ebu, duailen ag Uwait nugau Ze duabun utamamen. Bo, go agal dabeleu eim agal igul beu beu sesamoraimai, polu ze ipal abai maranemen dudu asiu goagen ag waiagab alai gotulabun awarebi, alai gotulebi, goagen agal ze beu beu awaramam. Ag go agal ze doimai, ag siksikaimai, sesamoramen. ⁴ Dudu go ag Uwait nugau petak ze uteimai, ag dudu agal dabeleu eiman gaul iman gingin marena, duanemen. ⁵ Bo, na ziwas umkoskos nagtal nait dabeleu suban gumeimai, ein uhu na ebizab zuba, na uhu go gamacamam. Na Uwait nugau Ze Naliupet duailen awaramam. Na Uwait nugau salau du, nait salau unum suban mamam.

⁶ Izal noumabun ziwas alai dareu. Dudu ipal agen iz iwebi, noumaimai, izal esep wain ze go Uwait ula dacanemen dudu agen Uwait murabun gorianemen sul goriamam. Izal unabun ziwas waiab zoi dareu. ⁷ Iz Uwait nugau salau suban maimai, unum pocemin. Izal oiab petak emin go utab tam, gusig patai darem. ⁸ Mesgai wag ece naliu go Dubanou Ban nug duailen igul naliu macanemen marabun aneun, ulis iz wabun darem. Dubanou Ban nug duailen tuguiai sisiara-

neu. Aiu ses, duailel sisiarabun ziwas ebu, go nug iz ece go milamau. Bo, izatal tam, duailel ipal ag go koli alabun oiagab siksikai mui gumei darem, ag han ece go umamen.

Pol nug Timoti pigai go waugab alabun ze palautai moroun.

⁹ O Timoti, na pigai iz waiab alabun abu peiba alen. ¹⁰ Demas go gonugau ougab em e ebuan igul en noumaimai, go iz utilaimai, Tesalonaika uzan beteun. Kresens go Galesia agaig utilai waneun, Taitas go Dalmesia agaig utilai waneun. ¹¹ Luk go sag iz ibail dareu. Na alabun aimai; Mak imai alen, einen, go alaimai, iz salau isanilabun iboin. ¹² Iz Tikikus palautina, Epesus uzan beteu.

¹³ Na alabun aiba, izal tibur galau huia Troas uzan Karpus nugau zaueim utei alemin, go mui izal agau ipal mui oimai alamam. Guzenaimai, na agau ipal egun galau sil patai memen go mui ereg oimai alamam.

¹⁴ Aleksanda, go ecesab *ain bras* sil patai macaneu du go nug iz eg pet mileun. Gonug iz guzenileun, gonun, aiu ses Dubanou Ban nug go koli uhu banou muramau. ¹⁵ Gonun, na han du go suban pimam, einen, go igual ze i duaneu, go nug igual ze unum iwai muraneu.

¹⁶ Iz amegai sisiaraneu du nugau ameg ebu tapai daremin, du tub nug iz isanilabun seiab i tapai dareun. Iz izaseu tapai daremin. Duailel unum go utilai wanemen. Iz Uwait auremin, ag igul go guzenemen en Uwait nug ag ze a aimai i awaramau. ¹⁷ Bo, Dubanou Ban go iz eiman daimai, iz gusig mileun. Guzenina, iz Uwait nugau

Ze duail el awaremin, emgasag ipal ebuan duail el unum duabun iboin. Iz egun laion nugau ogusau oug nomin sul, bo, Dubanou Ban nug iz isanilena, dudu agen iz iwena, noumab tam. ¹⁸ Petak, du tub nug iz eg milabun ina, Dubanou Ban nug iz umkoskos isanileimai, imailamau. Gonug iz sub-antal imail ei gonugau uzan Mesgai wag simau. Ig gonugau wanib umkoskos ulagwag mab. Petak.

Pol nug gonugau ze poceun.

¹⁹ Na izal ‘Amban’ ze Prisila gamu Akwila dual mui, Onesiporus nugau ug abai ereg awaramam. ²⁰ Iz Erastus Korin uzan utei alemin darem. Tropimus go ebeu mui Miletus uzan utei alemin. ²¹ Na iz waiab pigai alabun abu peiba, alai peilen. Aiu ses dai dai, go ut malalai ziwaz zumau, gonun, na pigai alen. Iubulus, Pudens, Linus, Klodia, agen na ‘Amban’ ze aizem. Nait zaunar, Uwait nugau duail el, unum goagen han na ‘Amban’ aizem.

²² Dubanou Ban nug nait wes ibaiz damau. Go gonugau ougab naliu eiman ag unum isanaramau.

Uwait nugau Ze Naliu
The New Testament in the Kein Language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Kein long Niugini

copyright © 2005 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kein

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-01-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

7c8d8e69-f9a1-5ddf-9698-e3ef19204c55